

Norsk Folketidning

No. 17.

Dette Blad udkommer hver
Lørdag.

Kristiania den 25 April 1868.

Fjerdingaarlig: fint Papir 48 ø,
simplere 30 ø.

3^{die} Hærg.

Indhold:

Fiskerjenten. — Karl-Johans-Monumentet (Afslibning). —
Kristiania. — Sermed Tillæg.

Fiskerjenten *)

af Bjørnstjerne Bjørnson.

Foran Vindspærne kom to Kvinder og tre Mænd
gaaende, een efter een, og Provsten saa dem neppe,
før han sprang op: „der er de igjen! — nu maa
vi have Taalmod.“ — Ind kom først Kvindfol-
kene, saa Mændene, langsomt, taust. De stillede
sig op langs Bæggen under Boghylderne og midt
imod Sofaen, hvori Degaard sad. Provsten satte
Stole frem og hentede flere fra Stuen; de satte
sig ogsaa alle med Undtagelse af en ung Mand,
hymæsig klædt, som vægrede sig og blev staaende
opefter Dørfarmen — ikke uden et trodsigt Udtryk
og med begge Hænder i Lommen.

Efter lang Taus-
hed, hvori Provsten
stoppede sin Pibe, og
Degaard, der ikke
røg, tog dem i Dje-
syn, begyndte ende-
lig en lyslet, bleg
Kone paa henvend 40
Aar Samtalen. Hen-
des Pande var tem-
melig smal, hendes
Djne store, men sky;
de vidste ikke ret, hvor
de skulde holde sig.
Nu sagde hun: „Han
Far holdt en vakker
Præken idag, det hø-
vede, hvad vi just
tænkte paa; — for
vi paa Dygarene har
i det Sidste talt me-
get om Fristelse.“ —
Hun sukede, en Mand
med et kort, knapt Un-
deransigt og et stort,
bredt Overansigt suk-
kede ogsaa: „Herre,
vogt vore Beje! Bort-
vend mine Djne, at
de ikke ser til Forsæn-
gelighed!“ — Dg Else,
hun, som først havde
talt, sukede atter og
sagde: „Herre, hvor-
med skal en Ung holde
sin Sti ren, at han
gaar efter dit Ord?“
— det klang i hen-

des Mund noget underlig; thi hun var ikke
længer ung. Men en middelaldermand, som
sad med Hovedet paastakke og vuggede og vuggede,
idet Djenlaagene aldrig var rigtig løstede, sagde
som ud af Halsøve:

For Fristelser og Satans Støb
ej nogen fri kan være,
som haver Part i Jesu Døb
og Kristi Navn vil bære.

Provsten kjendte dem for godt til ikke at
vide, at dette blot var Indledning; derfor ventede
han, som om Jngenting var sagt, skjønt der atter
faldt lang Stillehed med Suffe.

En lav Kvinde, som blev endnu lavere der-
ved, at hun ludede, og som var indtullet i en saa
rimelig Mængde Tørklæder, at hun saa ud som
en Pakke — Ansigtet var aldeles borte, — begyndte
nu at rugge og flytte og lod endelig et Par „hm,
hm!“ høre. Strax skræntes den lyse Kone op og
sagde: „Der er Slut paa al Slags Spil og Dans

i Dygarene nu; — men — —“ hun stansede
igjen, hvorimod Lars, han med det store Overan-
sigt og det korte Underansigt, holdt frem: „—
Men nu er der en Mand, nemlig Hans Spille-
mand, som ikke vil slutte.“ — Da ogsaa Lars
betænkte sig paa Resten, kom den unge Mand med
den: „For han ved, at ogsaa Provsten har et
Spil, hvorefter de baade danser og synger her i
Præstegaarden.“ — „Det kan vel ikke være større
Synd for ham, end det er for Provsten,“ sagde
Lars. — „Det er saa, at Provstens Spil nok er
dem til Fristelse,“ sagde Else varsomt, som for at
hjælpe paa det. Men den unge Mand lagde stær-
kere til: „Det forarger de Umyndige, som skrevet
staar: hvo, som forarger En af disse Smaa, ham
var det bedre, at der hængtes en Møllesten om
hans Hals, og at han nedfæntes paa Havsens
Bund.“ — Dg Lars afløste ham: „Vor Begjæ-
ring til dig er derfor, at du sender bort Spillet
dit eller brænder det op, saa det ikke er til Forar-
gelse —“ — „for dine
Sognebørn,“ lagde
den unge Mand til.

Provsten dampede
og pustede og sagde
endelig med hørligt
Stræv for at være
rolig: „Mi er dette
Spil ikke til Fristelse,
mig er det en Be-
derkvælgelse og Fri-
gjørelse. — Nu ved
I, at det, som kan
frigjøre vor Mand,
bringer os nærmere
til at modtage og for-
staa; derfor tror jeg
ganske vist, at Saa-
dant som dette Spil
er mig til Hjælp.“ —
„Dg jeg ved, der
er Præster, som ifølge
Pauli Ord alligevel
vilde forstaa derfra,
naar Sognebørn bad
derom,“ sagde den
unge Mand. — „Kan-
ske jeg ogsaa før har
forstaaet hans Ord
saa,“ svarte Prov-
sten; „men nu ikke
længer. Man kan
vel forstaa en Vane
eller et Behag; men
man skal nødig gjøre
sig ensidig eller taa-
belig med de Ensi-
dige og Taabelige.
Jeg handler da ikke
alene ilde mod mig
selv, men ogsaa mod
dem, jeg skal være
til Eksempel; thi jeg

*) Af denne i disse Dage
udkomne Bog hidsettes
endel af dens 10de Ka-
pitel. Skand. Blade
maa ikke eftertrykke.

Stolelærerseminariet i Holt.

De, som ønske iaar at blive optagne som Elever paa Stolelærerseminariet i Holt, vilde behage at indsende Anmeldeelse...

Holt Præstegaard pr. Tvedestrand den 8de April 1868. S. Thran.

I Næs Hovedsogn i Flettefjords Præstegjæld er en Lærerpost ledig i Løge- Kliffe- og Cie-Kredse med 36 Ugers aarlig Undervisning.

Kirkefangerposten ved Bøe Præstegjælds eneste Kirke, hvormed er forenet Lærerposten ved en fast Skole, er ledig. Til Kirkefangerombudet hører Klokkerbolig med en Plads, hvorpaa hødes 1 Ko og 3 Faar...

J. A. Daac Sognepræst til Bøe.

Tredielærerposten ved Drøbats Borger-skole er ledig og ønskes besat med en Seminarist, som kan overtage Undervisningen i Sang og Gymnastik.

Ledig Bestilling.

Lensmandsbestillingen i Karasjoks Thinglag, Tanens Fogderi, bliver ledig fra anstundende 1ste Juli. Indtægterne kunne anslaaes til omtrent 600 Spd. aarlig...

Sinmarkens Amtmandsembede den 7de April 1868. J. Holmboe.

Ledig Lærerpost.

Ved Sarpsborgs Realskole bliver fra 1ste August d. A. en Lærerpost ledig, med indtil 30 Timers Undervisning ugentlig, i Religion og Norsk samt Skrivning og Regning eller Historie og Geografi.

Sarpsborg 30te Marts 1868. A. Balchen Sognepræst til Sarpsborg.

Stolelærer og Organistpost m. B.

I Fæhn Stolekreds i Holden skal ansættes en midlertidig Lærer, der tillige kan spille Orgel, samt er i Besiddelse af den fornødne Duelighed til at overtage Kirkefangerposten i Holden, naar denne vorder ledig.

Holden Stolekommission og Formandskab 4 April 1868. B. H. Buch, N. Aall, Sognepræst. Drdpræst.

Almue-stolelærerpost

er ledig i Hurum fra anstundende Mai Maanedes Udgang. Distriktet indbefatter 2 Kredse med fast og leiet Lokale og 1 til Dmgang paa affidelsiggende Gaard.

Kirkefangerposten i Stjerners Annex til Nærstrands Præstegjæld er ledig. Med denne Bestilling er forenet Kredse-stolelærerposten i Kirkefjens og Bjerge Kredse, med 27 Ugers Skole, hvoraf de 9 Dmgangsskole.

Nærstrands Præstegaard den 6 April 1868. Th. Møller.

En Stolelærerpost

er ledig i Lesje Præstegjæld. Skolen holdes i to Kredse — Siems og Løvtingmos — i leiede Lokaler, 18 Uger aarlig i hver Kreds.

Lesje Præstegaard 31te Marts 1868.

To Stolelærerposter

ere ledige i Norums Sogn, Sogndals Præstegjæld i Bergens Stift. Skolen holdes paa Dmgang med 24 Ugers Undervisningstid i hver Post, og er Lønnen 6 Ort pr. Skoleuge.

Sogndal den 1ste April 1868. J. E. Smith.

Lærerposten ved Grimeliens Bærtskole i Astevalds Præstegjæld er ledig. Skoletiden er indtil 36 Uger i Aaret. Løn med Kostholdsgodtgjørelse er tilsammen 100 Spd.

Astevalds Præstegaard den 24 Marts 1868.

En Folkeskole i Søndhordland.

Undertegnede have edlet sig til at oprette en Skole for voksne Bøndergutter paa Gaarden Halsens Kloster, Eid Sogn i Søndhordland. Skolens Formaal vil det være gennem fri, folkelig Undervisning at bibringe Lærlingerne Almenbænelse, forfætte dem de Kundskaber, de trænge til for at fylde sin Plads som Borgere af et frit og oplyst Samfund.

Hvis et nogenlunde tilstrækkeligt Antal Lærlinger mel-der sig, vil Skolen begynde sin Virksomhed den 1ste Oktober d. A. Hvert Kursus vil bestaa af to Winterhalvaar — fra 1ste Oktober til 1ste eller 15de April.

Niels Juul, W. Konow, Eier af Halsens Kloster, Student. Aadr. Eid, Søndhordland. Aadr. FanePostaambneri, Bergen.

Tidsskrift for litterære Arbeider af Ungdommen. Pris 5 Sk. pr. Hefte (1 Ark). Abonnement og Bidrag modtages i H. E. Larsens Bogtrykkeri, Øvre Slots-gade No. 16.

Tronsø Skolelærerseminarium

optager nye Elever fra anstundende August Maaned. De, som kunne optages, skulle i Almindelighed være i en Alder fra 18 til 25 Aar, fra hvilken Bestemmelse Bestyreren dog kan gjøre Undtagelse.

Ullaarene i økonomisk Henseende ere to Slags: a) Almindelige. Eleverne paa disse Vilkaar erlægge 26 Spd. aarlig i Underholdningsbidrag.

b) Paa egen Bekostning. Elever paa disse Vilkaar erholde fri Undervisning og fri Bolig samt Lys og Brænde, men Dpholdet forøvrigt maa de selv betæste.

Eleverne skulle ved Optagelsen vederhæftigt Selvskyldnerkaution for, at det, de have at betale, bliver ordentligt erlagt til de bestemte Terminer, hvorved bemærkes, at Regelen er forslutsvis Betaling Kvartaliter.

Tronsø Stulelærerseminarium, 3 April 1868. Kaurin.

Gammelbægs Porcellain,

Stentpi, Glas osv. kjøbes af Undertegnede og betales med meget høie Priser. Hvad isærdeleshed søges er Thee- og Kaffe- og saavel som enkelte Dele af Samme, Punkskæller med og uden Laag og Fab. Figurer, forhen brugte til Opfærter paa Borde, Potpourrikrukker og Vaser, Smudsbaaser, Skaffer til Knive og Gaffer, Blomsterpotter med og uden Fab, Spisefælle eller enkelte Dele deraf saasom Fade, Sallerkener m. m.

Paraffin-Olie Co. i Mandal

anbefaler: Gjødningsstof (Superphosphate) særdeles righoldigt paa opløselig Phosphorsyre [indeholder i Vand opløselig Phosphorsyre 16,72 pCt. svarende til 27,55 pCt. sur phosphorsur Kalk (C a O. 2 HO. PO 5)].

„Af ovenstaaende Analyse fremgaar at Mandals Superphosphate, der forøvrigt udmærker sig ved sin melfine Form, er et paa opløselig Phosphorsyre ualmindeligt rigt Gjødningsmiddel. Superphosphate vil navnlig med Fordel lade sig anvende i Forening med almindelig Staldgjødsel, Chilisalpeter, Perugano eller andre kvælstofrige Gjødningsmidler.

„Den af Analysen, efter de her ved Aas brugelige Taxter, beregnede Værdi bliver 2 Spd. 59 β pr. 100 Z. Aas høiere Landbrugsskole, 16de November 1867. I. A. Dahl. M. Irgens. Vi kunne fremdeles sælge vor nuhavende Beholdning for 2 Spd. 36 Sk. pr. 100, ihverregnet Sæk, fragtfrit nærmeste By ved Kysten. — Leveres i Sække paa 200 Z, og faaes saavel direkte fra Fabrikken, som hos Handlende. Rissøe Bank pr. Mandal den 12te Febr. 1868. Hos F. Beyer i Bergen er udfornmet og faaes i Bog-laberner: E. Mohu, Om Maalsagen og det Bergenske Maal-stræv, 12 Skill. Kristiania. S. Tønssbergs Bogtrykkeri.